

IZHAJA VSAK DAN

Tudi ob nedeljah in praznikih ob 5., ob ponedeljkih ob 9. zjutraj. Posamične številke se prodajajo po 3 nov. (6 stot.) v mnogih tobakarnah v Trstu in okolici, Gorici, Kranju, St. Petru, Postojni, Sežani, Nabrežini, Sv. Luciji, Tolmini, Ajdovščini, Dombergu itd. Zastarele številke po 5 nov. (10 stot.)

OGLASI SE RAČUNAJO NA MILIMETRE v širokosti 1 kolone. CENE: Trgovinski in obrtni oglasi po 8 st. mm. smetnice, zabvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov po 20 st. mm. Za oglase v tekstu lista do 5 vrst 20 K, vsaka nadaljnjša vrsta K 2. Mali oglasi po 4 stot. beseda, najmanj pa 40 stot. Oglase sprejema inšerlatni oddelček uprave „Edinosti“. — Plačuje se izključno le upravi „Edinosti“. Plačljivo in tožljivo v Trstu.

EDINOST

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

„V edinosti je moč!“

NAROČNINA ZNAŠA

za celo leto 24 K, pol leta 12 K, 3 mesece 6 K; na naročbe brez doposlano naročnine, se uprava ne ozira. Naročnina na nedeljsko izdanje „EDINOSTI“ stane: (za celo leto Kren 5-20, za pol leta Kren 2-60).

Vsi dopisi naj se pošiljajo na uredništvo lista. Neprankovana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo. Naročnino, oglase in reklamacije je pošiljati na upravo lista. UREDNIŠTVO: ulica S. Francesco d'Assisi 20.

Izdajatelj in odgovorni urednik STEFAN GODINA. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tiskarstva Tiskarna „Edinost“, vpisana zadruga z omejenim poročtvom v Trstu, ulica S. Francesco d'Assisi številka 20.

Polno-branilnični račun številka 841-652. TELEFON št. 11-57.

In vendar smo častno zmagali!

S ponosom naznanjamo Sloveniji, da se nismo zaman borili za čast goriške metropole, da nismo zaman bili boji za blagor Gorice. Kompaktno so proti nam nastopili vsi, ki sovražijo slovenski narod, kompaktno so šli v boj za gospodarski pogin Gorice vsi njeni lažiprijatelji. Veliko in vročo bitko smo bili danes, nismo sicer postali zmagovalci, a iz boja gremo okrepljeni in silnejši.

Po bitki nam raste pogum, po tej častno izgubljeni bitki kličemo nasprotnike v nov boj, ki bo veselejši od sedanjega. Imeli smo pred seboj veliki cilj, da bi se ponašala Gradišča-Gradiščanska v kratkem na grobiščih kamoraške, od vsega sveta zapuščene Gorice nova doba — doba procvita Gorice. Pa zaman so bili naši dokazi, zaman naša volja, nemško — laški narodni blok je delal, da naj propade Gorica, le da ne zmaga njen rešitelj — Slovenec! Dobro si zapomnimo njih geslo in prav radi jim vračamo enako z enakim. Če smo se dosedaj borili le proti eni strani, ker smo hoteli v prvi vrsti končati gospodarsko uničevanje Gorice, se bomo borili odslej le za korist goriških Slovencev — se bomo borili le za blagor Slovencev. — Naj ne pride nihče k nam ob katerikoli priliki z obljubami, nasveti in prošnjami — vse trkanje na slovensko dobrohotnost je zaman — včerašnji dan nam je povedal, da smo osamljeni; toda močni smo dovolj, da hočemo biti osamljeni! Naj jadicujejo drugi, ko se zopet razpase kamoraško gospodarstvo, naj toži Nemec in patrijot, če slave njihovi sedanji nasprotniki junake onkraj mej — nas to nič ne briga! Naj opravijo sami z njimi, ki so tako lačni drobtinice s kamoraške mize. Naj plaka laški klerikalec nad brezbožnostjo, naj vije roke laški duhovnik nad duhom, ki vlada v laški mladini, nas to nič ne briga — oni so si sami izvolili gospodarje. Trdi bomo proti vsem prošnjam, in naj prijoče tudi reven delavec, ob katerega se je zadel čevljev laškega birokrata, naša dlan se ne odpre — naj išče pomoči pri tistih, ki so pljunili na princip razrednega boja — naj si išče pomoči pri kamoraški socialni demokraciji. Gluhi bomo proti vsem prošnjam! Upoštevali bomo le tisto, kar izreče slovenski volilec!

Slovenski volilec je bil včeraj osamljen in zapuščan veliko bitko, šel je v boj za gospodarski procvit mesta. Reven, pravi proletarec, je branil pravice meščanov, a ti so izdali svojega prijatelja — kako in zakaj bi jih še branil, zakaj bi še čuval njihove koristi.

Delali smo, da gremo iz izgubljene bitke okrepljeni. Kaj zato, če so dobili združeni škodljivci Gorice večino! Rim ni bil sezidan v enem dnevu, in ni se bila včeraj zadnja bitka! Včerašnji dan je končal našo mladost, ker smo okusili bridki dan izpoznanja. Včeraj smo jasno izpoznali svojo osamljenost in z izpoznanjem smo postali močnejši. Sedaj so zlate obljube bob ob steno, sedaj so mladosti načrti legli v zgodnji grob. Vemo, da smo sami, vemo,

da smo tudi sami tako silni, da se trese laška Gorica pred nami. In na podlagi tega velikega in koristnega izpoznanja gradimo svoj načrt.

Sami smo, sami moramo dobojevati boj za korist mesta, zato hočemo tudi sami uživati sadove svojega boja. Šli smo v boj pod geslom narodne strpljivosti, toda oni, ki najbolj potrebujejo strpljivost, so udarili po naših četah. Ne ostanemo jim dolžni odgovora. Brezobzirno bomo nastopali proti nim, ki nosijo v našo deželo le prazno culico in srd do našega naroda. Od naše dežele nemški »kufrashi« roke proč!

Nastopili smo odločno za izboljšanje gospodarstva, za znižanje doklad, za zboljšanje socialnih in zdravstvenih razmer, da bi postala Gorica po štiridesetih letih zopet to, kar je bila — avstrijska Nizza. Oni, ki bi imeli od tega največji dobiček, oni, ki bi uživali v največji meri plod našega dela, oni so križali meče z nami. **Zapomnimo si to nasprotje in po tem se bomo ravnali! Kdor ni z nami, je proti nam; to je sedaj naše geslo in to si naj zapomnijo laški trgovci in naj pred bližnjimi konkurzi hodijo kamoro prosit pomoči!** Izdali so svoje koristi; mi nimamo vzroka, da bi jih branili. Pa naj se ne tolažijo s slovensko dobrohotnostjo, našega usmiljenja je konec — mi ne poznamo nobenega prizanašanja več! **Zob za zob, oko za oko, to je naše geslo! Kakor smo vodili z navdušenjem naše volilce v boj za njih pravice, tako vodimo sedaj ves naš krasni narod v boj za svoja prava.** Za nami stoji vse goriško ljudstvo, in zato je končna zmaga naša!

Šli smo v boj za nov volilni red, za pravičen in socialen volilni red, da pride tudi »najnižji« človek do svojih državljan-skih pravic. Vsakemu sloju, vsakemu narodu smo hoteli dati del občinske avtonomije — pa zastopniki najbolj tlačenegega sloja — voditelji delavstva so se izrekli proti nam. Tudi prav, ne ustrašimo se nobenih sovražnikov, najmanj pa socialnih demokratov. Naj zvižgajo oni na delavske interese — mi tega ne storimo. **Slej ko prej bomo branili pomoči potrebni delavski stan. Ali nihče pa naj nas ne prosi, da bi podpirali le enkrat še socialno-demokratsko stranko!** Naj jej pomaga kamora, kakor so oni pomagali njej! Od danes naprej nimamo prav nobenega interesa, če pridejo manjšine socialno-demokratske, laško-klerikalne ali nemške do do svojega zastopstva v mestnem svetu. Če lahko one resignirajo na podpore, če se one lahko odrečejo razmerni volilni pravici — tedaj tudi mi nimamo prav nobenega povičja, da se ogrevamo za pro-pore. Sami smo v boju in sami hočemo po boju uživati sadove.

Tako se glasi po boju naša bilanca, tako obračunamo z vsemi. Sistematično izvedemo bilanco in skrbno se bomo ogibali, da ne pozabimo obračunati le z enim dolžnikom. Tisti, ki je nam najbližji, s tistim, ki ima naš okoličan dan na dan stik, s tistim obračunamo najprej. Pa ne samo

najprej, temveč tudi temeljito!

Danes praznuje kamora svojo zmago in se veseli našega poraza — ali poskrbeli bomo, da bo to veselje kratko!

Ko so se vračali zaupniki z volišča po končanem skrutiniju, in je izvedela Gorica o zmagi njenih škodljivcev, tedaj se je le ponižno prikradel na svet poskus odobravanja, tedaj je pozabila sicer tako kričava goriška ulica svojega poveljevanja laške Gorice. Vsakdo je vedel, da ni obhajala laška Gorica še nikdar take Pirove zmage, vsakdo je znal, da se bliža zmaga Slovencev s silo, ki je ne ustavi nihče. Zato so zastali v grlu laški klici in le slovenski pozdravi so odmevali od Travnika.

Prvič smo šli v boj in mahoma smo podrli laško samozavest in laški značaj Gorice. Niti konfuzni volilni red, niti terorizem magistrata, niti podkupovanje ni moglo tega preprečiti. Naš silni razvoj je dal krila našemu poletu, da so se stresli stebri laške Gorice. Omajani so temelji, še dvakrat udarimo in kamora leži v razvalinah. Brezuspšno bo takrat udinjanje socialnih demokratov, zaman bodo laški klerikalci volili Mazzinijance, čisto zastoj se bodo prodali Nemci za par mandatov in tudi patrijotični klic »Heil Garibaldi« ne reši laške Gorice slovenskega naskoka.

To je veliki nauk včerašnjega dne, to je naša velika uteha in to je temelj novega dela. Boj je začel, nimamo potrebe in nočemo, da se konča predčasno. Šele, ko zaplapolja v Gorici slovenska trobojnica, šele, ko postane Gorica bogato in srečno mesto, tedaj bo konec našega boja. Čeprav smo sami, pogum ni upadel, ker naša volja je narasla in naše delo se pomnoži za blagor slovenske Gorice! Zato pa tudi danes in vedno:

**Naprej, zastava Slave!
Na boj, junaška kri!**

Izid volitev.

Od 987 volilcev se je udeležilo volitev 850 volilcev, 32 legitimacij ni bilo dostavljenih. Dobili so laški liberalci 508 do 512 glasov, slovenski kandidati 338 do 440 glasov. Zmagala je torej kamora in še naprej bo vihtel laški liberalizem svoj neusmiljeni bič nad goriškimi davkoplačevalci.

Volitev, ki se je vršila na c. kr. okrajnem glavarstvu pod predsedstvom c. kr. okr. glavarja samega, se je končala opoldne in skrutinij je trajal nad eno uro.

Slovenska narodna lista:

Puc dr. Dinko . . .	339 glasov
Premrou Svitoslav .	338 "
Komel Valentin . .	339 "
Košnik Ivan	339 "
Medvedšek dr. Peter	339 "
Mozetič Josip . . .	340 "
Novak dr. Ivan . .	339 "
Testen Lovro . . .	339 "

in skoraj neslišnim guvernantinim korakom.

— Gospod baron, — je začela zopet, ko sta prišla v lopo, — jaz sem le preprosta stara žena in zato se težko dotikam predmeta, ki je zelo nežne naravi in o katerem želim govoriti z vami odkrito in jasno. Pred vsem vas moram torej prositi, da me poslušate s potrpežljivostjo.

— Predmet, o katerem naj govoriva, se tiče torej Pavlinine sreče? — je vprašal Lascars. — Le govorite, poslušam vas prav rad.

— Tega sem tudi pričakovala od vaše velikodušnosti, gospod baron. Toda kako naj začnem?

— Le ne bojte se, gospa Andouinova, govorite.

— Pa naj bo! Gospod baron, na kolenih vas prosim in s sklenjenimi rokami, da prenehate s svojimi poseti pri Pavlini.

— Kaj! Zadržujete mi torej vstop v svojo hišo? S čim sem pa zaslužil tako okrutno prepoved?

— Gospod baron, predbacivati vam ne morem prav nič nečastnega. Zato mi je tem težje, ko moram izpolniti tako silno dolžnost. Vendar pa upam, da boste upoštevali moje razloge. Po žalostni smrti gospoda Talbota je Pavlina sirota brez staršev. Na vsem božjem svetu nima ni-

Združena protislovenska lista (italijanski liberalci, mazzinijanci, laški klerikalci, socialni demokrati in Nemci):

Bombig Jurij, lib.	512 glasov
Ciuffarin Josip, "	508 "
Devetag Stefan, mazz.	510 "
Pavia dr. Viktor, lib.	512 "
Bonomi Maksim, mazz.	511 "
Gorijan Rajmund, lib.	508 "
M lost de Rugg, mazz.	510 "
Pallich Andrej, Nemec	510 "

Izvoljena je torej združena protislovenska lista!

Dostavljamo, da se je vršila volitev popolnoma mirno. Aretir n je bil valed slovenske zahteve le neki Nemec na Travniku, ker je razgrajal proti Slovincem. Policija je bila znatno pomnožena in pol-druga stotnja vojaštva je bila pripravljena.

Kogar zanima, mu povemo, da so bile uradne volilne legitimacije brez pečata c. kr. okr. glavarstva, kar bi ne smelo biti!

Dr. Gabrščku so razbili v soboto zvečer laški kamoristični mladeniči kovinasto tablo in mu povzročili okoli 30 K škode. Bodli sta jih dve kljuki nad š in č, pa so v svoji divji jezi zgrešili cilj ter zadeli le »advokata«. Tabla je seveda sedaj brez vrednosti.

Braki so lovili naše volilce, pa jim ni bila sreča posebno mila, ker so odšli praznih rok. Tudi Slovenec postaja zaveden.

Da je Gorica furlanska, je zatrjeval sobotni večerni »Piccolo«, in ne slovenska. Ubogi Italijani! V soboto ima Gorico v posesti furlanski narod, v nedeljo kličejo na pomoč Nemce in mednarodne socialne demokrate, vsa ta mešanica pa ustvarja laško Gorico. Ali pa morebiti misli »Piccolo« v zasmeh vseh znanosti, da je furlanščina dialekt laščine in ne ve, da je furlanski jezik od laščine tako oddaljen, kakor od francoščine in španščine. Naj vzame gramatiko v roke, če tega ne ve.

O zmagi bodo klepetali Italijani in vendar je priznal »Corriere Friulano«, oficijalno glasilo kamore, da je razmerje Italijanov do Slovencev kot 6 : 4. — Naj pogleda današnji rezultat volitev in videl bo, da je razmerje med Slovinci in vsemi drugimi kot 4 : 6 — kje je velikanska zmaga!

Gorica je naša, je delo naših rok, kriči sobotni »Corriere«. Saj to tudi mi vedno trdimo, zato pa je vse v Gorici tako, da ne more biti slabše, kdaj pa je kamora dvignila katero mesto!

Za počit. »Corriere« je ponosen, da je Gorica v higijeničnem oziru tako dobro urejena. To pa to! Vrabci čivkajo, da nima Avstrija tako zdravstveno zanemar-

kake druge opore nego samo mene in za njeno srečo sem jaz odgovorna bogu in njenim umrlim staršem. Sedaj ji preti velika nevarnost.

— In v čem obstoja ta nevarnost?

— V tem, da bi se zaljubila v vas. Gospod baron, to je nemogoče. Pavlina ima zelo sprejemljivo srce za vse lepo, dobro, veliko in plemenito in vi združujete v svoji osebi najizbornejše moške lastnosti. K temu prihaja še vaša prikupljiva vnanost, fino in okretno vedenje in prednost visokega stanu. Pavlina je le meščanskega rodu in nima prav nikakega imetja. Da bi se bila že sedaj zaljubila v vas, ne verjamem. Če bi pa nadaljeval vi obče-vanje z nama, se ta ljubezen, ki se je tako bojim, prav gotovo razvije sama po sebi. Gospod baron, iskreno vas prosim, imajte usmiljenje z ubogo deklico. Meni ni podarila narava lepote in zunanji dražesti, imela pa sem v svoji mladosti srce, ki je hrepenelo po ljubezni. Ljubila sem, a tisti, ki sem ga ljubila, mi ni vračal ljubezni. Tistih srčnih bolečin, ki sem jih prestala tedaj jaz, bi rada sedaj obvarovala Pavlino. Gospod baron, rotim vas še enkrat, prenehajte zahajati k nam.

— Spoštovana moja gospa Andouinova, je izpregovoril Lascars po kratkem molku, — vi ste predobra žena in izpolnjujete

PODLISTEK

Rdeči mlin.

Roman. Spisal Xavier de Montépin.

XII.

Gospa Andouinova.

Nato je začel Lascars razdeljevati plen. Kakor je že znano, je ta plen znašal prav znatno svoto stotisoč liver in od te svote je dobil vsak znatni znesek nad trideset tisoč liver.

Še nikdar nista imela mlada človeka toliko denarja skupaj.

— Gospod baron, — je zaklical Morli-er v svoji hvaležnosti, — s tem denarjem ste ustanovili mojo srečo; delal bom s tem denarjem in prepričan sem, da v kratkem moram postati milijonar. Nikdar ne pozabim vašega velikodušnega vedenja napram nama in vas prosim, da izvolite ob vsaki priliki razpolagati z nama kakor s prijateljema, ki sta vama vdana z dušo in telesom.

Bernac je ponovil enaka zagotovila.

— Gospoda, — je odgovoril Lascars, — preveč je teh zahval, spravljata me v neprimerno. Mala usluga, ki sem jo vama

ma kedaj ponudi enaka prilika, vaju prostori, ni vredna tolikih besedi. Če se vasim, da se zopet zaupno obrneta name. Tako mi je čast, da se vama najbolje pri-poročam.

Ko se je začelo svitati, je Lascars že dospel do rdečega mlina. Sauvageon, čigar okrevanje je prav hitro napredovalo, ga je sprejel z velikim veseljem, da se je Lascars nehote povpraševal:

— Ali mi je ta lopov morda v resnici tako naklonjen? Mogoče, toda verjetno pa le ni. Sicer pa bomo že še videli.

Nekaj ur spanja mu je zadostovalo, da se je odpočil po precej napornem nočnem delu, in proti večeru je odšel proti Bas Prunetu.

Ni pa bila Pavlina, ki mu je prišla nasproti, temveč gospa Andouinova.

— Gospod baron, — ga je nagovorila nekoliko v zadregi, — prosim vas, da mi blagohotno oprostite mojo predrznost, če vas zadržim nekoliko časa, preden stopite k Pavlini. Nekaj mi namreč zelo teži srce in to se tiče sreče moje varovanke. Bodite torej tako prijazni in mi dovolite kratak pogovor. V oni lopici bova sama in naju ne bo slišal nihče. Izvolite, prosim, z menoj. Toda stopajte nalahno, da vas ne čuje Pavlina.

Zelo radovedno je sledil Lascars hitrim

jenega mesta, kakor je Gorica. Morebiti pa obstoje zdravstvene preskrbe Gorice v tem, da nima ne kanalev, ne vodovoda, škandaloza stranišča, prašne in blatne ceste, da pa ima veliko norišnico. Tisti, ki hvallj samitarne razmere v Gorici, si gre na vsak način lahko ogledat veliko stavbo na sv. Petriški cesti, pa če je tudi Corrierov urednik.

Slovenski volilci so ves čas krasno vztrajali. Od vseh Slovencev se ni udeležilo volitev le 11, pa še od teh je večina bila ali smrtno nevarno bolna, ali pa daleč v tujini. Iz Ljubljane, iz Trsta so prišli zavedni slovenski volilci, da izvrše svojo narodno dolžnost. Stari in bolni, ki so jih morali nositi na volišče, so pogumno glasovali proti kamori.

Stara Gora in Ajdovica, ki je nekaj bila zadnji up kamoršev, je ponosno dvigala zastavo Slovenstva, niti eden se ni odtegnil klicu Narodnega odbora. Vsi kraji okoli mestni okolici so vršili svoje dolžnosti v polni meri. Livada je volila kompaktno slovensko in drugi okraji niso izostali.

V soboto je šele doznala Gorica volilni boj. Na vseh vogalih so blesteli volilni lepaki in pričel se je kamoraški volilni boj.

Ob eni uri popoldne so izšli laški plakati, ki so izborni oavetili laško mestno gospodarstvo, ob dveh je že laška poulična druha preprečila, da bi izpregledala Gorica, da bi spoznala svoje gospodarje.

Kamoriščno volilno delo se je nadaljevalo. Vsi izvoščki so morali odpovedati svoje dogovore z Narodnim odborom, Kamora je bila mnenja, da ne sme zaslužiti goriški izvošček ničesar.

Dr. Pinaudi je govoril, kakor pravijo ljudje, na predvečer volitev, da razbijejo Italijani vse, če zmagoje Slovenci. In ta duh je vladal v soboto med laško fakirjo.

Vsi izvoščki in avtomobili so nas pustili na cedilu, a okolica nam je ostala zvesta in nas v zadnjem hipu rešila iz zadrege.

Do desetih popoldne smo stali še Slovenci izborne. Tedaj pa so se po triurnem premišljevanju odločili laški trgovci za kamoro in ali proti nam v boj.

Socialni demokrati so danes nabili velike plakate, da mora biti vsak socialist v boj proti Slovincem. Samo, da ostane Gorica laška, drugo je vse postransko. Ubogi Marx, kaj delajo iz tvojega internacionalizma.

Vse mesto je pričakovalo velikih demonstracij, ko se razglaš izid volitev. Vojaštvo je bilo pripravljeno, stražniki so patrolirali po mestu, a vse je bilo odveč. Lahki pač niso imeli veselja proslavljati laško-nemške Gorice — Slovenci pa tudi niso bili voljni upogniti glave k tlom. Tako so izostale demonstracije in le raztrgani plakati pričajo o „velikanški“ laški zmagi.

Kljub temu, da ni vodila volitev kamora, ampak vlada, so poizkušali Italijani celo pri volilni komisiji a leparijami. Par so jih morali nagnati, enemu je pa prekrbela policija brezplačno trdo ležišče. Naj se spočije od svojega truda!

Veliko ogorčenje je vzbudil pri naših naravnost provokativni nastop Italijanske duhovščine, ki je volila z odprtimi glasovnicami za kamoraško listo, kakor je tudi

napram Pavlini zvesto in vestno dolžnosti matere, ki ste jih sprejela. Nikakor ne morem drugače, nego da vam izrečem vašim čustvom in vašemu mišljenju popolno priznanje. Toda le pomirite se! Z moje strani se ni treba bati Pavlini ničesar in prav srčno rad vam odpustim, če ste me sodila napačno. Pošten in odkritosrčen človek sem, ki nisem zmožen hudobnega dejanja, in vest bi me pekla, ko bi zakrivil Pavlinino nesrečo. Pavlinina sreča mi je zelo na srcu in da vam podam o tem najboljši dokaz, sem prišel nocoj semkaj. Prišel sem, da zaprosim Pavlinine roke in srca. Z eno besedo, trdno sem se odločil, da jo povedem k sebi kot svojo soprogo.

To priznanje je prišlo gospe Andouinovi popolnoma nepričakovano. Trenutek je obsedela, kakor da bi bila onemela in okamenela.

Gospod baron, — je zaklicala končno. Plemenit in velikodušen mož ste. Da, vi gotovo osrečite ubogo sirotico. Naj vas blagoslovi Vsevišnji. Ne zamejutje pa tudi blagoslova uboge žene. Hvala nebesom, da so mi dala živeti tako dolgo, da bom pričala sreče, ki ga prinese današnji dan moji gojenki.

(Dalje.)

vzbudilo žalostno začudenje, da se slovenski socialni demokrati niso udležili volitev, dasiravno so njihovi italijanski in nemški sodrugi kompaktno glasovali za italijansko listo. Altrocchè internacionalizem! Doli s Slovinci, in nič drugega!

Velikanska poparjenost je sledila laško-liberalno-kamoraško-klerikalno - nemško-socialno-demokratski zmagi. Tedaj, ko se je proglasil izid volitev, so nekateri laški mladički sicer hoteli nekoliko podedemonstrirati, toda ob pogledu na slovensko množico jih je tako temeljito minila volja, da so bile goriške ulice naravnost čudovito tihe, naravnost mrtve, kakor da je poletel preko goriškega italijanstva angel smrti in se ga doteknil s svojo ledenomrzlo roko. Nič krika in vika, nič izzivanja in nič zabavljanja: vse tiho in mirno, kakor v grobu. Tujec, ki bi prišel v Gorico in ne bi vedel, da so se vršile tako pomembne volitve, bi mislil, da se je morala v mestu pripetiti nesreča, ki je zavila mesto v splošno žalost. Naše ljudstvo, zavedajoč se svoje moralne zmage, se je umeknilo z ulice resno in dostojno in je slavilo to svojo zmago zase, pripravljeno, da zavrne takoj vsak izziv z italijanske strani, ki pa ga ni bilo. Šele pozno zvečer, ko so že delovali drugi vplivi, je prišlo tuptam do majhnih prask, ki pa niso prekoračili navadnih nedeljskih dogodkov. Policija je imela opraviti zelo malo. Udgarec je bil za Italijane tako hud, da se kar niso mogli oddehniti. In to je bil šele prvi dan! Kaj bo šele potem, ko bodo volitve končane?! Mi čakamo zaključka z zavestjo, da smo storili svojo dolžnost v polni meri in da je bodočnost — naša!

Pozor volilci Istre!

Kakor znano, začnejo dne 7. junija t. l. volitve za deželni zbor istrski. Na vas je torej, da moški zavijate rokave, pak: što Bog dače i sreča junačka! Posebno nam je v dolžnost, da se zanimamo za mestno, kmečko in splošno kurijo.

Z italijanske takozvane liberalne strani si bodo prizadevali z najsravnostnejšim demoralizatornim delom za kupovanje glasov. Zato moramo biti na straži in brez vsakega ozira takoj prijaviti dotičnega zločinca, ki bi si z denarjem, ali kakršnim bodi vplivanjem, ali silo hotel zagotoviti glas našega človeka za njegovo stranko.

Ako bodo vsi naši na svojem mestu, potem si naš narod osvetli lice tudi na teh volitvah. Najtežja borba se bo bila v tretjem volilnem okraju mesta Pula, ki nam ga bodo hoteli italijanski liberalci ugrabiti, kakor so to storili v letu 1908., malo časa po tistem znanem dogodku, ki je pahnil občino Pulo skoro v pogubo.

Gospoda mislijo sedaj, da je vse tisto že pozabljeno ter bodo zopet poskušali, da bi s prirojeno jim perfidijo ugrabili ta okraj. In imeli bodo po svoji priliki tudi kakega pomagača, k čemur se s časom še povrnemo in razkrijemo karte.

Priporočamo našim volilecem, v prvi vrsti pa zaupnikom »Političnega društva za Hrvate in Slovence v Istri«, a posebej še predsednikom krajnih odborov, ki so v največjem občevarstvu z našim kmečkim prebivalstvom, vsem naobrazenejim v pisanju in čitanju, da pazno proučujejo volilni zakon in druge zakone, potrebne v javnem življenju. Kdor nima teh zakonov, naj jih takoj naroči v tiskarni Laginja i dr. v Puli, kjer dobi za eno samo krono prvi del zakona, potrebnih za naš narod, ki jih je izdal leta 1911. naš deželni odbor, g. dr. Zuccon. Po naročanju te knjižice, se vzpodbudi pisatelj za izdajanje potrebnega drugega dela, ki ga mora imeti vsakdo omenjen.

Večkrat nas tepe naše lastno neznanje, večkrat imajo mnogi naši oči, a ne vidijo, ušesa a ne slišijo, in to zato, ker ne vedo, kake pravice jim daja zakon in kako se morajo ta prava braniti!

I. Vsi oni, ki povodom volitev 1908 niso dobili glasovnice, a imajo volilno pravico, naj gredo takoj na občino, naj se prijavijo in priporočijo, da se jih vpiše v liste.

II. Dobro naj se pazi nadan, ko občine razglasijo, da so liste gotove in na vpogled vsem. Od onega dne je 14 dni časa, da se gre na občino in vidi, je-li vse vpisano v listo ter vloži reklamacije. Tisti, ki so naročili prepise liste, jih morajo dobiti dva tri dni kasneje po tem razglasu; ako ne bi dobili prepisov, naj skočijo na okrajno glavarstvo ter se pritožijo.

III. Dobro je paziti, ali ni vpisan v kmečki kuriji kak volilec, ki stanuje v mevolilne pravice v kmečki kuriji.

IV. Naj se o pravem času prijavijo okrajni oblasti imena oseb naše stranke, izmed katerih se želi, da volilni komisar izbere kakega člana za volilne komisije na poedinah voliščih, kakor tudi imena oseb (2—5), ki jih naša stranka želi kakor strankine zaupnike, kiso poklicani, da nadzirajo, da se vse vrši, kakor je določeno v § 23 volilnega reda.

Na zadnjih volitvah je bilo slučajev, da so bili člani komisije Italijani, ki niso imeli volilne pravice v istej kuriji, a, kar je še huje, bilo je italijanskih županov, ki so

L. CERZON

zaloga olja jesiha in mila. Trst, ul. Sette Fontane 12
Najfineje namizno olje, priporočljivo za one, ki trpe na želodcu. - Steklenica pol litra kron 1.60.

RESTAVRACIJA „COLOMBO“

TRST ulica Campanile šte. 13 (Vogel Trga Ponterosso).

Novi prostori. Krasen salon, zračen, preskrbljen z vsem komfortom. Električna razsvetljava. Izborna dunajska in italijanska kuhinja. Specialiteta: Sveže ribe dvakrat na dan. Vina iz najboljših furlanskih kleti. Kraški teran, belo briško, lutenberžan, istrsko, Opello in Chianti. PRVOVRSTNO EXPORTNO PIVO. - Edino shajališče tujcev. - Zmerne, nizke cene. - Točna postrežba.

EDOARDO COLOMBO, lastnik.

Znamka „DIANA“

Najboljša rokavica

se dobi samo

v specialni prodajnici

W. Neumann

TRST - CORIO 13 - TRST

GOSTILNA

All' Antica Pompel TRST

Goldoni in na istem trgu se nahajajo se tople priporočne slovenskemu občinstvu za oblen obisk. **CAFFE GOLDONI** Fran Martinček.

Zaloga dalmatinskega vina

lastni pridelaki iz JESSENIO pri Omislu

Filip Ivanišević, Trst

ulica Valdirive 17. Telefon 14-05.

— Prodaja na drobno in na debelo. —

GOSTILNE: „All' Adria“, ulica Riva

šte. 18 in gostilna-Buffet, Piazza

Giuseppina šte. 7, v katerih tudi

svoja vina prve vrste.

Prodajalna jestvin, kolonijalij in delikates

Valentin Lussin

Trst, ul. del Bosco 22

Zaloga olja, kisle, mila, žita, moke in otrobov.

Prva in edina pisarna

-- v vojaški stvari --

(koncesionarna od a. k. samostojstva)

Trst, ulica della Caserma 5, II. n.

Daja navzven in informacije o vsem, kar se tiče novarjenja in vojaške službe. Izdaje in odposilja vsake vrste predaj vojaškega razvoja — oprebljenje od vaj, enoletno proročanje, izdatke, dovoljenje za izdajanje ugodnosti glede prenosne službe, razporeja v vojaške kole itd. — Pooblaščen je zastopati stranke pred oblastnjami. — Reševanja hitro in točno. — Uradne ure: Ob delavskih od 8. predpoldne do 7. popoldne. Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ur.

Zaloga izgotovljenih oblek

Velika izbira oblek za gospode in dečke, suknj, površnikov vseh kakovosti.

Specialiteta v vrenji.

Izbira volnenega blaga

NA OBROKE in tudi proti takojšnjemu plačilu cene najsmernejše.

ADOLF KOSTORIS

TRST, ULICA SAN GIOVANNI 16, I. NADSTROPJE

zraven „Buffeta Automata“. Tel. 251, R. II. — POZOR! Skladnice se nahaja v I. n.

Prvovrstna tovarna z električnim obratom

testenine

iz pristnih jaje

G. ROSTIROLLA, ulica G. Gallina št. 4.

Dnevno izdelovanje testenin iz samih jaje. —

Rezanci, obročki, makaroni itd.

Specialiteta: hlebčki.

P. n. občinstvo je pri izdelovanju lahko navzoče da se prepriča o snagi.

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA ŠTE. 1.

Zurhnik za notranje (splošne) bolezni

8—9 in 2—3 in špecialist za kožne le

vodne (spolne) bolezni: 11¹/₂—1 in 7—7¹/₂.

AGO

čevlji brez šivanja

in žeblijev

Izvršuje edino le

Franjo Cink v Trstu

ulica Cécilia Rittmeyer šte. 12.

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno

in ceno. — Na zahtevo pride tudi po na-

ročila izven mesta.

Avtomobil - Universal

Ford 16-20 HP

Novi model 1913

Pomnoženo proizvajanje. Znižanje cen!

4-5 sedežev K 4800; 2 sedeža K 4300. Laudate-

6 sedežev K 6300. Popolna oprava Capote a strau-

skini saviarimi, steklo, pet svetilk, generator za aceti-

lenski plin, rog, kilometrski števec in hitromer.

Cene veljajo za toso prasto vozilne in colnine v Trstu.

ANTON SKERL,

induljaki izvedene

Trst, Piazza Carlo Goldoni. Telefon 1734.

Garage: Via dei Bacchi 18. Telefon 2247.

UMETNI ZOBJE

Plumbranje zobov

Izdiranje zobov brez

vsake bolečine

Dr. J. Cermák V. Tuscher

zobozdravnik konces. sobni tehnik

TRST

ulica della Caserma št. 12, II. nadst.

Nova slovenska čevljarnica

ANTONA JAVERNIKA

v Trstu, ulica Farneto 33

Sprejemajo se naročila po meri za vsako-

vrstne oblike, tako amerik, angleške in druge.

Sprejemajo se tudi vsakovrstne poprave po

zmernih cenah. — — — DELO SOLIDNO.

vršili službe vladnih komisarijev. Dobro pazimo vsi, da se ne bode dogajale take nespodobnosti.

V vsakem dvomu obračajte se takoj na politično društvo v Pazinu, ki bo rado dajalo vsem našim potrebne napotke.

Neobhodno potrebno nam je, da smo vsi kakor ena duša in eno srce. Opažamo iz italijanskih novin, da naše nasprotnike najbolj boli naša sloga, a uživali bi, če bi videli, da se koljemo med seboj. Tega ne doživijo na teh volitvah, da bi se istrski Hrvatje in Slovenci klali, ko jim je braniti, kar mora biti vsem sveto, vsem milo, kar ustvarja temelj vsakemu nadaljnjemu delu, a to je, ko gre za narodno enakopravnost, za sveta prava hrvatskega in slovenskega jezika, za popolno svobodo, da se tudi naš narod more izobraževati in v enaki meri uživati razne vladne in deželne podpore, ki jih sedaj uživajo protežirani Italijani, dočim se z našim narodom postopa po mačehovski.

O sodelovanju mladine v javnem življenju.

Ponavljam: čitajmo zgodovino. Imamo jo tudi mi slovinci, dasi spisana za ljudstvo. Vendar je dobra, ker je pisana v lahkem in razumljivem slogu. Vsaka naša čitalnica bi jo morala imeti vsaj 12 izvodov. Dalje je najnovejša »Zgodovina Slovencev« dr. Pivka, na katero smo upravičeno ponosni, ker je res imenitno delo, glede čistosti zloga, jasnosti vpogledov in natančnega opazovanja dogodkov. Toda naša mladina čita rajši Zevacove »Nostradames«, »Otroke papeža« in druge posebnosti frivole in tendenciozne romane. Zalostna konstatacija, a resnična. Organizira in vzgaja mladino s čitanjem Zevaca! Nesrečneži! In kje puščate velikega Rousseauja, ki uči človeka misliti, delati svobodno, ki ga uči, naj bo zaveden svoje važnosti kot človek, ga uči pravice in dolžnosti, ki jih ima vsak napram sebi in napram človeštvu? In zvišenega Smilesa, ki uči mladino, kako se ustvarja in utrija značaj, kje ga puščate?

Ker smo torej videli, da je absolutno potrebno braniti našo mladino pred moralno in telesno propadlostjo, da se mora na vsak način nekaj storiti za to mladino, da se bo navduševala in zanimala za življenje domovine in za vse, kar je lepo in dobro, zato, da bo nekdanj mogla s polnim zaupanjem v sebe odločno nadaljevati pot starejših, biti ponos naroda ter delovati na izpolnjevanju usode skupne domovine, si dovoljuje dati v presojevanje dobromislilcev ljudi glede organiziranja mladine svoj predlog, ki bi po mojem mnenju mogel biti v praksi močno sredstvo proti razširjenju fatalne brezbriznosti in indolence, ki jo srečavamo pri svoji mladini.

Po mojem mnenju bi se morala tvoriti pod inicijativo akademske mladine, široka mladinska organizacija, edino v svrhu izobrazbe; ljubeča, požrtvovalna in izobrazbena, zlasti akademična mladina, bi morala ob večerih imeti predavanja v obliki čitanj iz lastne in splošne zgodovine, iz lastne književnosti in iz tujih; zlasti bi se moralo na sestankih seznanjati mladina se spisi Rousseau-a, Smilesa, Emersona, tiskati verbal vsakega stestanka in deliti izvide med člane, otvarjati kakih 8 dni pozneje zopet debato o obdelani in tiskani snovi in izpraševati člane glede nje; in da se bodri v mladini ljubezen do sebe, da se ohrani v njih čvrsta volja in ljubezen do pouka, naj bi vsakokrat dajali nagrade najpridnejšim, bodi z izročitvijo spričevala, podpisanega po predavatelju, ali s podeljenjem kake nagrade sploh. Tako društvo bi moralo biti razširjeno na vse mestne okraje, tako, da bi se moglo v enem večeru vršiti več predavanj. Mala mesečnina bi olajšala pristop društvu tudi najrevnejšemu. In ko si ta naša mladina s pomočjo skrbnega, globokega in strogega proučevanja lastnega značaja oplemeni duha; ko si ta, sedaj zapuščena mladina potom čitanje zgodovine in spisov velikih mož, ki so skozi stoletja svetili človeštvu, prisvoji toliko politično-socialnega znanja, kolikor je potrebno, da postanejo pridni, inteligentni, trezni, pošteni in srčni branitelji narodnih pravic: tedaj, še le tedaj, pride hip, ko se bo lahko zahtevalo, naj »stari« odstopijo svojo moč mladim, šele tedaj bodo mogli mlajši srečno nadomestiti stare.

Da more uspešno in častno izpolnjevati prazna mesta, mora mladina, ki naj jo ljudstvo vsako toliko pošilja nadomestovat starejše, dokazati, da je čistega, krepkega, nepokvarjenega značaja, da je duševno trdna in prozorna, da zna s strogo sodbo ceniti težko odgovornost, ki so ji jo naptili stari. Naj ne zaničuje prejšnjega dela, izpolnjenega po starejših; naj ne odbija njihovega sodelovanja, če bi imelo biti to potrebno in koristno! Nasprotno, kolikor možno in potrebno, naj posluša njihove nasvete, ker njihova izkušnja v strankinem delu za korist javnosti je mnogo večja nego ona mladine, ki je sicer lahko animi-

rana po najboljših namenih in polna navdušenja in novih idej za stvar, ki jo zastopa — ali nedostaja jej orientacije!

(Konec pride.)

Nujni predlog

deželnega posl. dr. Gustava Gregorina in tovarišev, v seji goriškega dež. zbora z dne 28. febr. 1914.

da se na deželne stroške strokovnjaško prouči možnost gojitve žoltovine (bodičevja) kakor sirovine za izdelovanje papirja v goriški deželi.

Našemu poljedelstvu, ki bi zamoglo biti vir največjega in najbolj stalnega bogastva dežele, preti resna nevarnost vsled izseljevanja kmečkega prebivalstva v mestu in industrijska središča, ali pa celo v daljnjo Ameriko. Ta nevarnost postaja od dne do dne večja, in če pojde tako naprej, ni več daleč čas, ko ne bo koga, ki bi obdeloval naša kmečka zemljišča. Tej nevarnosti je treba priti v okom ter je poklicana v prvi vrsti deželna uprava v to, da ukrene vse, kar je v njeni moči, da doseže to svrhu. Na Francoskem, ki prednjači v poljedelstvu in kjer tudi že občutijo posledice izseljevanja kmečkega prebivalstva, se merodajni krogi resno bavijo z vprašanjem, kako odvrniti to pretečo nevarnost, ter so prišli do zaključka, da bi mej drugimi bilo v to svrhu eno najglavnejših sredstev ustvarjanje poljedelskih industrij, ki bi zamogle zanimati kmečko prebivalstvo ter pripomoči do vnovčevanja naravnih proizvodov zamenjenih krajin.

Med inicijativami, ki so nastale v tej smeri, je posebnega uvaževanja vredna ona, ki hoče spraviti v prid za proizvajanje papirja divje rastoče, ali pa gojene rastline, ki so zadostno bogate na vlaknini (celulozi). Konsum papirja raste namreč od dne do dne v taki meri, da se je bati, da v dogledni dobi ne bodo več naši gozdovi zadostovali potrebam industrije papirja, ter je treba najti sirovine, ki bi nadomeščale les s tem, da bi se iz njih uspešno dal proizvajati papir. Tako sirovino, oziroma rastlino predstavlja v prvi vrsti žoltovina (bodičevje: italijanski: »ginestra«, nemški »Ginster«), t. j. rastlina (grm), bogata na tkalnih vlaknih in ki raste sama ob sebi v vsaki zemlji, tudi v najbolj nerodovitni, ki ne zahteva posebne gojitve, kateri ne škoduje ne hud mraz, ne velika vročina, in ki se da zasejati z najmanjšimi stroški.

Poizkusi z metodičnim gojenjem žoltovine so se kar najboljšo obnesli v Italiji na posestvih, princa Borghese v Anzio in Nettuno. Pri teh poizkusih se je ugotovilo, da se da pridelati na en hektar okoli 200 do 235 kvintalov žoltovine, ter da znašajo letni stroški nje pridelovanja 94 frankov na hektar, t. j. okoli 45 stotink na kvintal. Stroški pridelovanja in prevažanja znašajo 3 fr. in 30 stot. za kvintal. — Razlika v teži med zeleno in med suho žoltovino znaša 50% ter se ceni, da bi zamoglo dati 6000 kvintalov suhe žoltovine 4200 kvintalov zmesi za proizvajanje papirja, vredne po 40 frankov kvintal, kar znači 50% manj, nego zmes kateregabodi drugega rastlinskega vlakna. Iz tega sledi, da bi mogle krajine, kjer raste žoltovina, dobavljati cenejše in tudi kvalitativno boljše sirovine za izdelovanje papirja, nego so one, ki jih daje les. Ker traja nasad žoltovine najmanj 20 let, in ker raste, kakor omenjeno, žoltovina tudi na najbolj nerodovitni zemlji, si je lahko predstavljati, v kakem obsegu bi se dala gojiti taka kultura in kake koristi bi imela dežela od nje. Ne le, da bi bil direktni dohodek za kmetovalca precejšen, dale bi se tudi ustvarili v središču takih nasadov poljedelske industrije, ki bi povzdignile dobrostanje kmetovalca v naši deželi ter ustavljale izseljevanje kmetijskih delavskih moči v mesta. Vrhutega bi taka kultura zajezila pustošenje gozdov vsled upotrebljevanja lesa za papirno industrijo. Ker bi znalo biti uvedenje te kulture za našo revno deželo in posebno za Kras, kjer je mnogo pustega in nerodovitega sveta, velikanskega pomena, je vredno, da se deželna uprava peča s tem vprašanjem, oziroma, da je da proučiti po strokovnja-

CASILE
BIVIERA DI CHIAIA
NAPOLI

Napredek vede

Najenergičnejše in gotovo se zdravi sifilis s svetovnim sredstvom

Jorubin Casile

Stotine zdravniških potrdil potrjuje, da se uretralna zoženja, prostatitis, uretritis in mehural katarji korenito zdravijo s

konfeti Casile.

Konfeti CASILE urejajo uriniranje, ne da bi bilo treba rabiti zelo nevarnih cevk (šili g.), popolnoma odpravljajo in ublažujejo pečenje in pogosto uriniranje; edini korenito zdravijo uretralna zoženja (prostatitis, uretritis, cistitis, me- nesposobnost za zadrževanje urina, sluzaste tokove itd. —

Škatlja konfeti Casile K 4 —
Jorubin CASILE, najboljšje protisifilitično in poživljajoče kristolino sredstvo, ki se uporablja z uspehom proti sifilisu, anemiji, impotenci, kostoboli, ishii, vnetju žlez poltnim madežem, izgubi semena, polucijam, spermatoriji, steriliteti, nevrasteniji, energičen razkrojevalec urinske kisline itd. — Steklenica Jorubina Casile K 350.
Vbrizganec CASILE zdravi beli tok, akutne in kronične katarje, vaginitis, uretritis, endometritis, vnetje in izpad maternice itd. Steklenica vbrizganca Casile K 350.
Kdor želi večjih pojasov, tiskov, itd., naj naslovi dopis na lekarno LLOYD za g. Casile Trst, ki poda odgovor z obratno pošto zastoj in z vso rezervo. Priznani medicinski izdelki CASILE se prodajajo v vseh akreditiranih lekarnah. Zaloga v Trstu: Lekarna Lo yd, V. dl'orologio 1. Pristna zdravila Casile nosijo lastnoročni podpis M. Casile.

TOVARNA
ROULEAUX
Ing. LUDOVIC FISCHER
Ulica Moreri 72 TRST-ROJAN
TELEFON 29-14
Izdeluje jeklene kakor tudi lesene
ROULEAUX
Ima v zalogi vse potrebščine za leseno in jekleno ROULEAUX.
Delo solidno.

Zdravljenje krvi!

Čaj „Tiseclet svet“ (Milleforti)
Čisti kri ter jo izvirno sredstvo proti vsem okužbam, če pride v krv, kakor proti slabemu prebavljanju in hemoroidom. — Jeden omet za zdravljenje stane 1 K, ter se dobiva v odlikovani lekarni
PRAXMARER - „AI DUE MORI“
Trst (močna hiša) — Telef. 877.
Polna politizacija se izvaja v tej hiši in v Trstu ali se dopolnjuje 1-10.

Gostilna „pri Deteljici“

v Trstu, ulica Belvedere 7.

Priznana najboljša in
najcenejša kuhinja.
Pristna domača
in tuja vina.

Slovenski urar

F. Pertot

Trst, ulica Caserma II

tik Ljubljanske kreditne banke

Rupajte Kolinsko cikorkijo!

Novo pogrebno podjetje, Trst

(vokal Piazza Goldoni) - CORSO 47 - (TELEFON št. 14-02.)

Prireja pogrebe najrazličnejših razredov, od najenostavnejših s enim košem do najlaksurijoznejših in pompozih s šestimi konji.

Najnovejša in moderna pogrebna oprava.

Prodaja najrazličnejših mrtvaških predmetov. Velika zaloga voščenk svec lastnega izdelka. Najsolidnejša in točna postrežba.

Nočna naročila se sprejemajo v lastnih prostorih zaloga podjetja ul. Tessa št. 31. tel. 1402.

CENE ZMERNE. CENE ZMERNE.

Zastopstvo a prodajo pogrebni predmetov: J. WRZEK, Opčine št. 170; T. VITEZ v Nabrežini (kg pri cerkvi); A. JAMBEK, pri Orehu (Noghere).

Velikanska zaloga pohištva in tapetarij

Paolo Gastwirth, Trst

ulica Stadion št. 6 (hiša gledališča Fenice).

Najbolj ugoden vtr za nakupovanje bodisi glede cen kakor tudi kakovosti. Kolosalni izbor. - Telef. 22-85

Apno prve vrste

v kosih, prahu in ugašeno se dobiva pri apnenici nekdanj BOSCHETTI nad postajo Nabrežina po jako nizki ceni.

Apnenica J. WILD, Nabrežina-Sempolaj.

Zobotehnični ambulatorij

Ermanno Schultze

Trst, ulica Caserma šte. 17, II. nadstr.

Posebni zavod za umetne zobe brez ustne plošče. Plombiranje z zlatom, platino in porcelanom. Vsa dela brez bolečin. Zravnjanje krivo rastočih zob. Zmerne cene. Sprejema od 9 do 1 in od 3 do 6 popoldne.

Nova velika trgovina v Sežani.

Cenjenemu občinstvu v Sežani in okolici naznanjam, da sem odprl v Sežani hitv. 191 pri glavni cesti blizu cerkve

manufakturno trgovino

z različnim blagom; v zalogi imam belo tkanino, platno, kotenino, šifon, barhent, flanelo, cefir in anten, nogovice, dežnike, vsakovratno galanterijsko blago itd. — Cenjeno občinstvo opozarjam na mrtvaške potrebščine: krste, vence, sveče, preproge itd. sploh vse mrtlake oprave. Po dogovoru pripeljem p. n. odjemalcev te potrebščine tudi na dom. — Nizke cene in točna postrežba. Za obilna naročila se priporoča FRANC REBEK, trgovec.

Trgovci! Peki!

Drože (kvas) iz odilkovane slovenske tovarne drož, so dosegle dosedaj vsepovsod najboljši sloves. Narodnjak naročajte pri domači trdki, ki vam postreže po konkurenčnih cenah.

Priporočam J. J. SUBAN, Trst, Via Vasari 10 Telefon N. 3360

ku v svrhu praktične izvedbe v slučaju ugodnega rezultata preiskovanj.

Podpisani predlaga torej
n u j n o:

Visoki deželni zbor skleni:

Pooblašča se deželni odbor, da naroči strokovnjaku, da prouči možnost gojenja žoltovine v goriški deželi in nje donosnosti kakor sirovine za izdelovanje papirja, ter se mu v to svrhu stavi za sedaj na razpolago znesek do 1000 K.

Domače vesti.

Politično društvo „Edinost“. Danes dne 30. t. m., ob 3.30 popoldne v prostorih „Slovanske Citalnice“ odbora seja, h kateri so vabljeni odborniki, namestniki in deželni poslanci.

Naš list začne s 1. dnem aprila izhajati v znatno povečani obliki, stavljen in tiskan z novimi, modernimi stroji. Tako, upamo, bo ustrezno davnim željam našega občinstva, ki si želi glasila, ki naj odgovarja vedno naraščajočim potrebam našega javnega življenja. Uredništvo in uprava lista hočeta zastaviti vse svoje moči, da zadovoljita občinstvo kolikor le mogoče v najpopolnejši meri; zato pa tudi pričakujemo, da bo imela „Edinost“ tudi v bodoče v našem ljudstvu avoje najboljše prijatelje in zaveznike v svojem boju za pravice in zahteve slovenstva ne samo na vročih tržaških tleh, temveč povsod, kjer še ni zamrla misel narodnega edinstva in stremljenja po visokih ciljih narodne obrambe. Kdor čuti z nami, kdor je za skupno složno delo v blagor našemu narodu: pridi in sodeluj z nami!

Občinske volitve v Gorici so nam odvezle toliko prostora v današnjem listu, da smo morali izpustiti skoraj vse drugo gradivo, kar upamo, da nam naši naročniki in čitatelji blagovoljno oprostite z ozirom na velikanski pomen goriških volitev za našo narodno stvar.

Volitve v občnem pokojninskem zavodu Volitve v glavni odbor občnega pokojninskega zavoda, ki so se vršile včeraj, so imele sledeči izid: **Skupina A & D.** — Delodajalci (4 mandati): italijansko-nemška lista 253, slovenska 194; italijansko-nemški kandidati so izvoljeni kot delegati, slovenski kot namestniki. — Nameščenci (4 mandati): ital.-nem. 760, slov. 495; ital.-nem. kandidati so izvoljeni kot delegati, slovenski kot namestniki. — **Skupina B.** — Delodajalci (4 mandati): ital.-nem. (delegati) 163, slov. (namestniki) 48. — Nameščenci (4 mandati): italijanska lista (delegati) 860, ital.-nem. lista (namestniki) 410—415, slov. 142. — **Skupina C.** — Delodajalci (10 mandatov): ital.-nem. (delegati) 440, slov. (namestniki) 101. — Nameščenci (10 mandatov): ital. (delegati) 2087, ital.-nem. (namestniki) 747, slov. 253. — V skupinah B in C so Italijani in Nemci pri „nameščencih“, kjer so imeli tako pretežno večino, uporabili trik, da so postavili dvojne kandidate: samo italijanske in pa skupne. Zato so — ker odločuje relativna večina — izvoljeni italijanski kandidati kot delegati, italijansko-nemški pa kot namestniki, dočim slovenski kandidati sploh niso prišli v poštev. O volitvah izpregovorimo še obširneje.

Proti italijanskim nasiljem. Iz Belgrada smo prejeli sledečo brzojavko: „Srpska akademska omladina, združena s beogradskim gradjanstvom, osugljuje talijanske napade u jugoslavenskom Trstu i šalje sa svoga protestnog mitinga toplo pozdravlje bradi. — Pobratimstvo.“

Nesramulice Ob boju, ki ga bijemo mi tržaški Slovenci z laško podivjano družalo je naravnost sramotno, da imamo v svoji tredi bitij, ki iz kljubovanja, neumnosti ali iz strahu pred Lahi — govore laški, in to tudi, ko se nahajajo v slovenski družbi! Te dni je neka zavedna Slovenka posvarila neko tako žensko, a v odgovor je prejela — žalitev. Ker ni proti sličnim izmečkom nikake druge pomoči, naj se taka golazen vrže iz sleherne slovenske družbe. Drugače ne bo uspeha. — Niso pa samo ženske, ki se pačijo v tuji jezik, ne, tudi moški niso nič boljši! In ravno ti so krivi, da se „naše“ ženske izgubljajo ter sramota narod, iz katerega izhajajo. Celo mladeniči, ki so prišli že odrasli sem, preradi klepečejo tuji jezik, dasi imamo tisoče domačinov, ki nam delajo v tem oziru čast. Začeti moramo z imeni v javnost, kar je sicer odločno, a ne bo drugače! Slovenka.

Porotno sodišče.

Zločin teške telesne poškodbe s smrtnimi posledicami.

Včeraj sta sedela pred porotniki 32-letni Josip in 21-letni Anton Szorscik, oba mehanika, doma iz Zombulye na Ogrskem, ki sta bila obtožena zločina teške telesne poškodbe s trajno posledico.

Bilo je dne 22. novembra t. l. v Kantrldi, v gostilni Frana in Marije Poslončec. V gostilni je bilo več ljudi, večina delavcev, in med temi, poleg obtožencev, tudi Fran Kremžar in Josip Petek. V gostilni je sviral takozvani orkestrion, a obtoženec Josip Szorscik je naenkrat zli vrček piva na orkestrion ter ga pokvaril. Prišla je nato gostilničarka Marija Poslončec in zahtevala, naj vsi pivci zapuste gostilno. Nato je nastal pretep, v katerem je bil ranjen z nožem Fran Kremžar na glavo, v levo roko in na prsi, Josip Petek s polenom po glavi in po obrazu in Marija Poslončec z nožem v levo roko. Na podlagi izpovedeb očitilcev, ki so trdili, da sta brata Szorscik ranila Kremžarja, Petka in Poslončec, je orožništvo aretiralo oba obtožence. Protijima je bila že pričeta razprava pred senatom deželnega sodišča, a ker so tedaj zaslišani zdravniški izvedenci izjavili, da vstanejo ranjenca Petku za vedno posledice dobljenih ran, se je senat proglašil kot nekompetenten.

Včeraj je razpravi predsedoval deželnosodni svetnik dr. Stegü, a votanta sta bila deželnosodni svetnik Parisini in sodnik dr. Alberti. Razpravi sta prisostvovala dva tolmača, in sicer dr. Ungon za madžarski, in dr. Abović za hrvatski jezik, ter dva zdravniška izvedenca, in sicer dr. Pastrovich in dr. Xydias. Ko sta pa imela biti pozneje zaslišana zdravniška izvedenca, je dr. Pastrovich izjavil, da ne podča svojega izvestja, ker ni več zaprižen sodni izvedenec; v sled česar ga je predsednik odpustil in dal na njegovo mesto pozvati dr. Singina.

Obtoženca sta splošno trdila, da se ne spominjata ničesar o onem pretepu. Bila da sta oba pijana, ker sta spila vsak kakih 20 do 25 čaš piva! Anton Szorscik sicer pravi, da se mu zdi, kakor da bi bil sanjal o nekem pretepu, a njegov brat Josip trdi, da se ne spominja prav ničesar, izven tega, da ga je hotel Kremžar radi neke ženske udariti s stolicco.

Zaslišanih je bilo 7 prič, med temi Petek in Kremžar, ki sta povedala, da sta ju obtožence napadla nenadno, ne da bi bila onadva prej niti poznala nobenega obtožencev. Priča Marija Polončec je povedala, da je bila ranjena, ko je bila prihitela braniti. Ranjeni Petek je imel nož zapičen v glavo in se mu ga je moralo izdreti s pomočjo klešč.

Zdravniška izvedenca sta izjavila, da so bile rane, sodeč po brazgotinah, ki so popolnoma premikljive na vse strani, le površne in torej le lahkega značaja.

Iz prečitanih spisov izhaja med drugim, da nista bila obtožence še nikdar predkaznovana.

Porotnikom je sodišče stavilo 9 vprašanj, in sicer za Josipa Szorscika 2 glavni, eno glede ranitve Petka in drugo glede ranitve Kremžarja; za Antona Szorscika pa tri glavna vprašanja, dve prvi enaki onima za Josipa in tretje glede ranitve Marije Polončec. Ostale štiri so bila le razbremenilna vprašanja.

Potem ko sta govorila državni pravdnik in branitelj in ko je predsednik reasumiral razpravo, so se porotniki umeknili v svojo posvetovalnico, odkoder so se vrnili — potem ko so prej pozvali predsednika za neka pojasnila — šele eno uro in četrtno pozneje. Njih pravorek je pritrjeval I. in II. vprašanju obeh obtožencev, izključivši s šestimi glasovi skupni dogovor, a je zanikal vsa razbremenilna vprašanja.

Branitelj je na to konstatoval, da se nahaja v pravoreku protislovje ter je predlagal uvedbo opominjevalnega postopanja. Državni pravdnik se je pa temu protivil, češ, da ni v pravoreku nikakega protislovja, in sodišče mu je dalo prav, ter zavrnilo braniteljev predlog odobrivši pravorek, na podlagi katerega je obsodilo Josipa Szorscika na 3 leta, a Antona Szorscika na 18 mesecev težke ječe, poostrene za prvega s postom vsake tri me-

sece, a za drugega s postom vsaki mesec, in vporabiš 25 k. z. na izgon iz avstrijskih dežel po prestini kazni.

Slišavši razsodbo se je Anton (mlajši brat) spustil v jok klicaje venomer: Ištenem, istenem (Bog! bog!) a starejši brat Josip je rekel nemški: „Ich bin ganz unschuldig, aber mir ist Wurst!“ (Jaz sem popolnoma nedolžen, a to je meni vse eno!).

Branitelj je takoj prijavil pritožbo ničnosti.

DARO I

Za Ciril-Metodov ples l. 1914. so nadalje darovali (11. izkaz): Prijatelji mladeži ne plesa, Monpadena, K 6.—, M. Krištofič, Koper, 4.—, Don Anton Ortolan Trst, 4.—, Fran Ček, c. kr. živnozdravnik, Koper, 4.—, dr. Juraj Ferri, Imotski, 10.—, Vicko Marinković, Komiža, 10.—, Hrvatska Čitaonica, Komiža, Ujajamno pripomočna zadruga „Providnost“ — Omiš, 10.—, M. Gršković, Krk, 4.—, Ferdinand Bonda Trst, 4.—, Mate Meneghello, Hvar, 6.—, Andrej Duša, 4.—, Alfred Smole, Trst, 6.—, Branko Radić, Šibenik, 4.—, dr. M. Kopšić, Vrgorac, 6.—, Cubretović Stjepan, profesor, Trst, 6.—, Miha Zglava, Arba, nasi, 4.—, Gjuro Šverko, Pazin, 4.—, dr. Josip Martinla, Trst, 20.—, Frane Flego, Buzet, 4.—, Bruno Tomašić, Opatija, 4.—, Leonard Tomašić, Opatija, 4.—, Jakob Buretič, Boljun, 4.—, Marko Jutronić, Spljet, 4.—, dr. Ivo Stallo, Soljet, 4.—, dr. Juraj Vesel, Trst, 2.—, Niko Mardešić, Pula, 8.—, Ivan Kleng, Trst, 4.—, Mato Klarič, Makarska, 2.—, N. Tomičić, Volosko, 5.—, profesor Ivan Ivančić, Opatija, 4.—, Ante Vidović, Spljet, 4.—, Ivan Karavariš, Krinca, 4.—, Ivo M. Račić, Dubrovnik, 6.—, Silvij Zorović, Zadar, 10.—, Vladimir Desnica, Obrovac, 4.—;

Svota . . . K 208.—
prej izkazanih . . . 2281.80
Skupaj . . . K 2484.80

— Za podružnico CMD v Šklednju: gg. Josipina Toškan, Sancin Japa Mihael po K 1, Sancin Marija Cacek K 3 v spomin obletnice pok. Marija Grka darue družina K 450, Lucija Sigmund nabrala ob imendanu K 350. Šentjacobčani nabrali o priliki veselice „Vesile“ K 730, Nabiralnik v „Gospodarskem društvu“ dal K 38, oni v „Konsumnem društvu“ pa K 106.

Predmeti za planince

Kuhalne priprave iz aluminija, planinske obočnice, soli in vilice, planinske palice, pet prave za led, šolice, snežni obroči, nahrbtniki

Vsakovrstne obleke:

Sweater, planinske hlače, gamale, šopter iz čiste volne, rokavice.

Steklenice Helios, več dni gorke in mrzle po 4 krome komad.

Modni predmeti za gospode, urajne, ovratnice, zapestnice in nogovce.

Za člano športnih in planinskih društev

POSEBNE CENE.

Sportna trgovina Struke

ulica S. Antonio 12 (nasproti Kred. poslojcu)

Žganjarna

Ivana Verhauc-a, Trst, ul. Stadion 29

se priporoča cenj. občinstvu za obilen obisk.

Prodaja se žganje vs. h vrst.

Postrežba točna. — Cene zmerne.

KLIŠEJI

VSKE VRSTE

ZA VSE STROKE

ATELJE BABUDER TRST

CORPO 25

Ljudska urarna

BOGOMIL PINO

Trst, ulica Vincenzo Bellini št. 13

(nasproti ul. Antona Dviga)

Bogat izbor ur, veriše, evratnih veriše, uhanev, pr-stanev, zapestnice itd.

Konkurenčne cene.

MALI OGLASI

se računajo po 4 slov. besedo. Manjše tiskane besede se računajo enkrat več. Najmanjša pritožbina znaša 40 motin.

Fotograf Antona Jerkiča naslov: Trst, ulica delle Poste št. 10; Gorica, Gosposka ulica št. 7. 4444

Služba vratarja v „Narodnem domu“ je oddati. Le izurjeni zakoniki brez otrok in z neomadeževano preteklostjo naj se prijavijo upravitelju do 31. t. m. 290

Klapec, ki se razume pri kravah in pri poljedelstvu se sprejme v Grižanu. Oglasiti se je pri gosp. Grebencu v Narodnem domu v Trstu. 291

Lepa in meblirana soba se odda takoj v ulici Commerciale št. 11, III. nadstropje.

Odda se soba in splošna a brano v ul. Baccetto 40, polunadstropje, vrata 2. 171

BENEDIKT SUBAN Trst, ul. Porro št. 20 (sv. Jakob) priporoča cenjenemu občinstvu svojo pekarno in slašičarno. Večkrat na dan sveži kruh. Sprejemajo se peciva vseh vrst; vino in likerji v steklenicah. Postrežba tudi na dom. 2108

Velika zaloga papirja za oolke in papirnatih vreč lastne tovarne. Valčki raznih barv in velikosti. Cene zmerne. — GASTONE DOLINAR, Trst, Via dei Gelsi 16, Telef. 27-81. 261

„ Dobroznana mirodilnica „

Ivan Camauli

Sv. Ivan - Trst - blizu Nar. doma

Velik izbor, barv, pavlak itd.

Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otroke in odrasle „SLADIN“ ter festivalnega opna in festivalnega praška za Trst. - Telefon 81.

UMETNI ZOBJE

PIOMBIRANJE ZOBOV.

IZDIRANJE ZOBOV

: BREZ BOLEČINE :

Dr. J. CERMAK V. TUSCHER

ZOROZDRAV. TRST KONC. ZOBNI NIK TRST TENNIK

ULICA CASERMA, 13 II. nad.

KLAVIRJI

Bösendorfer, Gebrüder Stigl, Koch & Korselt, Wirht itd. se prodajajo in dajejo v najem po zmernih cenah proti gotovini kakor tudi na obroke.

UGLAŠANJE IN POPRAVE

Zavod Klavirji Zannoni

MARIO MALLY

Piazza S. Giacomo 2 II., Corso.

TELEFON 2-57.

Slovenoi! :: Slovani!

Priporoča se Vam slovenski krojač

Fran Rupnik

Trst, ulica Gepa 10, I. nadstropje

kateri izdeluje obleke iz finega in navednega sukna po zmernih cenah. Uzorci na razpolago. Izdelane obleke na ogled. Solidno delo.

„ Izdeluje uniforme vseh vrst. „

Priporoča se slav. občinstvu za obilen obisk.

HELVETIA

Velika zaloga gramofonov

Trst, — ulica Barriera

vecchia 19

Vedno v zalogi velika izber slovenskih in hr. atskih plošč od tron 250 naprej. Vedno nove plošče najbolje vrste.

Gramofoni na obroke.

SVINEC

iz druge roke kupuje tiskarna „Edinost“.

Oglasiti se je (z vzorci) pri nadzorstvu

Trst, ulica sv. Frančiška št. 20.